

mat. przekazat:
K. Kopelkiewicz

26-300 Opoczno

++
JACZNAKOWSKA
Apolonie

AK
Okr. kódz.
Ob. Opoczno

2 d. Fontenme

ps. "Marie"

1807-2000/

2923 | WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

JACZUŃSKA WSKA
Apłonie

2323/WSK

I. Materiały dokumentacyjne

- I/1 – relacja właściwa —
- I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —
- I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

- III/1 – dot. rodziny relatora —
- III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —
- III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945) —
- III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —
- III/5 – inne... —

IV. Korespondencja ✓

.....
.....
.....
.....

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] ✓

VI. Fotografie —

II MATERIAŁY UZUPEŁNIAJĄCE RELACJĘ

- Notatki urzędowe sporządzone przez H.P. Koperkiewicze na podstawie akt Muzeum w Opocznie, Opomowice 2001, mps longo. I k. 1, s. 1-2.

Ogonowice, dnia 26.09.2001 r.

Włodzimierz Koperkiewicz

Npłynęło dnia 3.10.
Ldz 3294 HSK 1001

Notatka urzędowa

Uprzejmie komunikuję, iż na terenie cmentarza grzebalnego św. Marii Magdaleny w Opocznie przy ul. Moniuszki w grobach rodzinnych spoczywają żołnierze konspiracji:

1. Apolonia Jaczniakowska de domo Fontanna
córka Stefana i Anastazji de domo Ozimowskiej
ur. 27.12.1907r. Opoczno

za życia zamieszkiwała: 26-300 Opoczno ul. Norwida 1/28, a z chwilą obłożnej choroby zamieszkiwała u wnuczki swojej w Warszawie przy /kod 02-569/.

Zmarła dnia 15.08.2000 r. w Warszawie

Wymieniona pełniła służbę w konspiracji od listopada 1939r. w następujący sposób: Pseudonim: " **M A R I A** " jako kurierka, łączniczka i sanitariat. Przy Pl. Kościuszki w Opocznie prowadzili sklep z art. elektrotechnicznymi/parter/a na piętrze zamieszkiwali. Był to punkt kontaktowy.

Od listopada 1939r. współpraca i zaopatrywanie Oddziału Mjra Hubala, SZP, ZWZ, AK do 11.02.1943r., tj. do chwili aresztowania przez Niemców. Była więźniem Obozu Koncentracyjnego w Oświęcimiu-Brzezince nr obozowy "38488".

W tym samym dniu został aresztowany mąż wspomianej tj. **Z d z i s ł a w J A C Z N I A K O W S K I** ps. "Kuba", który był "Hubalczykiem" żołnierzem: SZP, ZWZ i AK. Pełnił funkcję KOMENDANTA OBWODU. Został aresztowany wraz z żoną Apolonią w dniu 11.02.1943r. w Opocznie. Zakatowany przez Niemców w 1943 r. na "Zapiecku" w Tomaszowie Mazowieckim. Liczył sobie 35 lat.

W tym samym też dniu, tj. 11.02.1943r. została aresztowana matka Apolonii Jaczniakowskiej/de domo Fontanna/, to jest: **A n a s t a z j a F O N T A N N A - O Z I M O W S K A** /de domo Ozimowska/, więzień Oświęcimia nr obozowy "50567", gdzie w wieku 58 lat została zamordowana w 1943 r.

Do opisywanej Placówki AK przeniknął "Strużyński", który był niemieckim konfidentem. Rozpracowywał struktury AK i Niemcy stopniowo aresztowali członków AK! Rozwalił całą organizację AK, która wydała na niego wyrok śmierci. Wykonać miał ten wyrok śp. Stanisław Twardowski. Już był pod drzwiami domu i widząc w pobliżu Niemców stchórzył. Strużyński po wojnie został aresztowany. Wcześniej był aktywnym współpracownikiem NKWD i UB. Był proces w Opocznie. Został skazany na karę śmierci. Ogłoszono, iż wyrok został wykonany w Łodzi w więzieniu przy ul. "Szterlinga". Po upływie wielu lat /u zarania lat 90 XX wieku/ okazało się, iż Strużyński przebywa w ZSRR i pracuje w "księgowości" Szpitala Psychiatrycznego. Nawet po latach jego siostra ustaliła miejsce pobytu i odwiedziła go. Namawiała do powrotu Kraju. Stanowczo odmówił.

W II poł. lat 30 XX wieku Narodowcy z Opoczna z Poznańskiego sprowadzili grupę Poznaniaków "Narodowców", aby przeciwstawiała się Żydom. Okazało się, iż w tej grupie byli Niemcy o polskich nazwiskach jak: Górzyński/zegarmistrz/skazany po wojnie na karę śmierci, Przetarski właściciel sklepów z art. zbożowymi itp.

Wspominany Strużyński wdał w ręce niemieckie swojego szwagra/szewca/Czuba.

W tym samym czasie aresztowano urzędnika Magistratu w Opocznie śp. Zajączkowski, Michała Ciesielskiego itp. Z tej grupy pow-róciła tylko śp. Apolonia Jaczniakowska de domo Fontanna.

Odprowadziłem ją do migiły ze sztandarem Koła SZŻ AK w Opocznie, jak również wypowiedziałem słowa pożegnania podkreślając jej męczeńską drogę przez życie.

Teczka osobowa śp. Apolonii Jaczniakowskiej zawierająca pełnię dokumentacji znajduje się w Zarządzie Okręgu Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej 97-300 Piotrków Trybunalski, ul. 3-go Maja nr 33/budynek Starostwa pokój 30/. Ja nie ma dostępu do tego typu dokumentów.

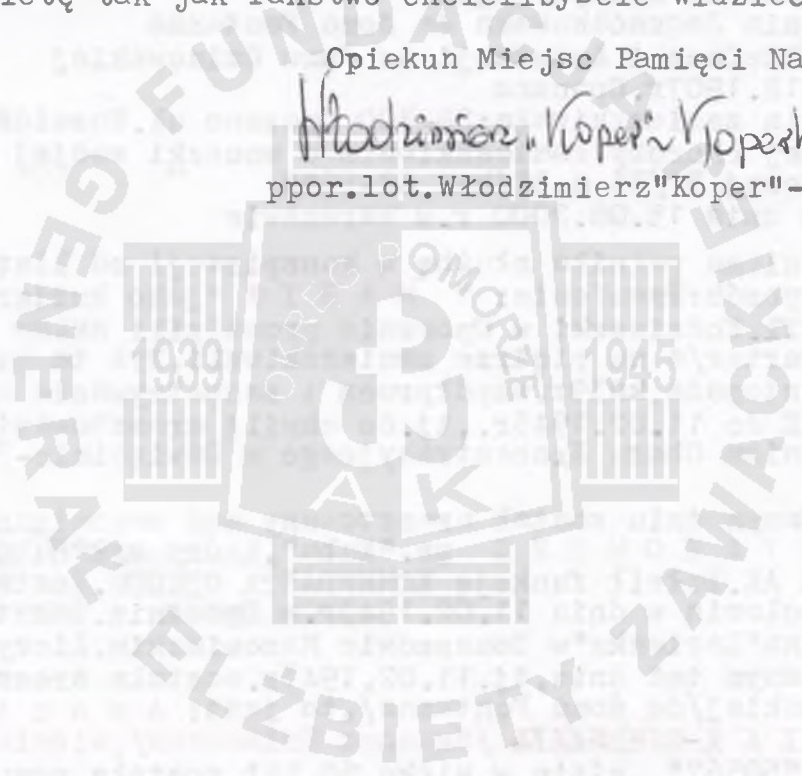
Żołnierzem SZP, ZWZ i AK był rodzony brat Apolonii Jaczniakowskiej de domo Fontanna, to jest: **W a c ł a w F O N T A N N A**, który cudem uniknął aresztowania i do końca wojny ukrywał się. Zmarł w dniu w dniu 23.10.1995r. przeżywszy 83 lata. Zmarł w Opocznie i jest w pobliżu swoich bliskich pochowany.

Materiały, które z wielkim trudem zgromadziłem na potrzeby Muzeum Regionalnego 26-300 Opoczno/Plac Zamkowy 1/nie pozwalają dokładnie wypełnić załączoną ankietę tak jak Państwo chcielibyście widzieć.

Opiekun Miejsc Pamięci Narodowej

Włodzimierz Koper-Koperkiewicz

ppor. lot. Włodzimierz "Koper"-Koperkiewicz

IV. Korespondencja

(2003) k.1

IV/1

Toruń, dnia 10. 06.2003 r.

L. dz. *Lopie*

L. dz. 2948/Wska-612/03

Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej
Zarząd Okręgu
ul. 3 Maja 33
97 - 300 Piotrków Trybunalski

dot. śp. Apolonii Jaczniakowskiej

Jestem dokumentalistką Archiwum Wojennej Służby Kobiet, który jest jednym z trzech działów istniejącej od 1990 r. w Toruniu Fundacji „Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek”. Zajmujemy się gromadzeniem i opracowywaniem materiałów dotyczących kobiet - żołnierzy walczących w czasie II wojny światowej na wszystkich frontach w kraju i za granicą, a także działających we wszystkich organizacjach konspiracyjnych.

W naszym zasobie nie mamy materiałów nt. działalności konspiracyjnej śp. Apolonii Jaczniakowskiej ps. „Maria”. Z korespondencji od p. ppor. Włodzimierza Koperkiewicza wiemy jedynie że śp. Apolonia działała w SZP i ZWZ Okręg Łódź.

Bardzo zależy nam na wszelkich dokumentach, kserokopiach dotyczących życia prywatnego (matryka urodzenia, akt ślubu, świadectwo ukończenia szkoły) oraz związanych z służbą wojenną śp. Apolonii Jaczniakowskiej.

Liczę na Państwa pomoc.

Z poważaniem

Anna Wankiewicz

Anna Wankiewicz

Dokumentalistka Działu WSK

T. 2823/WSK

JACZMIAKOWSKA Apolonie
zd. Fontenne

At
Eddz'

ob. Opeczno

1/1

wypisy ze zwo'del

D.k. - E.P.N.

JACZNIKOWSKA Apolonia

zd. Fontana

AK
ob. Łódź
ob. Opoczno

- ur. 27 XII 1907, c. Amasterji Ozimowskiej
i Andrzeja; S2P-2W2-AK Ob. Opoczno.
Iżeczność i sanitariat; awczt. 16 IV 43;
więziona w Tom. Moe; obóz Osławiec
1 IV 43 - 5 V 45. Mieszka w Łodzi

Zob. T: 1830 / WSK Juszkiewicz Wacław

(Spis członkin ZJW...
z. da. 2773 WSK ON)

DKw. F 2021.

i

SSP
242

JACZYŃSKA Apolonia

Łódź

2 d. Fortanova ps. "Mania"

ob. Opoczno

ur. 27. XII 1907r c. Stefana i Anastazji
zam. Opoczno, ul. Norwida 1m28

Od XI 1939 - SSP, od XII 1939 - 11 II 1943r. -
LWZ, Obwód Opoczno.

Łączniczka i Kurierka d/s specjalnych;
dla żołnierzy mjr "Hubala" - sanitariuszka.

Ten sklep był punktem kontaktowym dla konspir.

Aresztowana 11 II 43r., więziona w Tom. Mazow.

wywieziona do obozu kome. Oświęcim. obóz przeżyła

zob. Juszkiewicz W.: Sióstrki kobiet .s.20

T. 1890/IVSK

Z. Śnt. XII. 2000

JACZMIANKOWSKA Apollonia

